

REFERAT

MØTE: Styringsgruppa for Lofotodden nasjonalpark

Tid: 13.01- og 14.01-2014
Sted: Ramberg gjestegård
Møteleder: Lillian Rasmussen
Referent: Ragnhild Redse Mjaaseth/Ingvild Gabrielsen

Følgende medlemmer møtte:

Navn	Funksjon
Lillian Rasmussen	Leder
Stein Iversen	Nestleder
Robert Walker	Styremedlem
Veronica Olaisen	Styremedlem
Roar Høgsæt	Styremedlem
Tor-Kristian Storvik	Vara for Egil Murud

Følgende medlemmer meldte forfall:

Navn	Funksjon
Egil Murud	Styremedlem

Fra administrasjonen møtte:

Navn	Funksjon
Nils Olav Hagen	Rådmann i Moskenes kommune
Kurt Atle Hansen	Nærings- og utviklingsjef i Flakstad kommune

Fra sekretariatet møtte:

Navn	Funksjon
Hege Hammerstad Steigedal	Sekretær
Ingvild Gabrielsen	Sekretær
Ragnhild Redse Mjaaseth	Sekretær

Hanne Lykkja og Geir Gaarder var tilstede og presenterte resultatene fra følgende kartlegginger: sjøfugl, naturtype, landskap og reiseliv/hytter.

SAKSLISTE

Sak nr	Tema
1	Lillian åpnet møtet og ønsket velkommen. -Referatet fra forrige møte i styringsgruppa 19.9 ble godkjent. -Møteinnkallingen ble godkjent og det var ingen saker til eventuelt.
2	Det ble orientering om resultat fra følgende kartlegginger gjennomført i 2013: <ul style="list-style-type: none">• Kartlegging av naturtyper og sjøfugl v/Geir Gaarder

	<ul style="list-style-type: none"> • Kartlegging og sårbarhetsanalyse kulturminner v/Tor-Kristian Storvik • Kartlegging konsekvenser for reiseliv og hytter v/Hanne Lykkja. • Landskapstypekartlegging v/Hanne Lykkja • Besøksforvaltning, hva er dette v/Hanne Lykkja • Kartlegging, konsekvenser for landbruksinteresser v/Ingvild Gabrielsen <p>Kopi av presentasjonene som ble gitt på møtet ligger vedlagt referatet.</p>
3	Folkemøte 13.1.2013
4	<ul style="list-style-type: none"> • Ingvild Gabrielsen orienterte kort om møtet mellom forsvarsbygg og FM • Miljødirektoratet kommenterte at det er uaktuelt å ha skytefelt i en nasjonalpark, men Stokkvika kan eventuelt være et øvingsområde for forsvaret uten at skyting og motorferdsel er tillatt. Skytefeltet bør likevel inkluderes i utredningsområdet, og det kan eventuelt avklares direkte mellom forsvarsdepartementet og klima- og miljøverndepartementet om Stokkvika kan inkluderes i en eventuell nasjonalpark. Kart som viser avgrensning av skytefeltet ligger ved dette referatet. • Ragnhild Redse Mjaaseth refererte kort fra møtet mellom Kjetil Arntzen og FM
5	<ul style="list-style-type: none"> • Hege Hammerstad Steigedal er ansatt som lokal prosjektleder og ble presentert på møtet. Hun starter i jobben 10.2.2014. • Lillian Rasmussen viste til kap 4 (Lokal agenda) i «Lofotodden nasjonalpark – Forstudium til konsekvensanalyse» av Ottar Schiøtz for å legge frem noen av Hege sine arbeidsoppgaver. Andre arbeidsoppgaver som ble nevnt var lokal medvirkning, beiteprosjektet i Flakstad, slitasje på stier og turisme. • Fylkesmannen synes det er viktig at kommunens kapasitet for å følge opp verneprosessen styrkes. Det at det er ansatt en prosjektleder bidrar til dette, og det blir enklere for kommunene å sette sitt preg på verneplanarbeidet. Videre kan det for mange av innbyggerne i kommunene være en høyere terskel å ta kontakt med Fylkesmannen enn med den kommunalt ansatte prosjektlederen. • Det planlegges en utstilling i Moskenes kommune med bilder og informasjon fra utredningsområdet til nasjonalpark, samt verneplanprosessen. Dette arbeidet bør også Hege være involvert i. Det var enighet om at det er også viktig å få til en utstilling i Flakstad kommune. • Miljødirektoratet kommenterte at verdiskaping og besøksforvaltning i tilknytning til nasjonalparker er et arbeidsfelt som Miljødirektoratet satser på, og Hege kan gjerne kontakte Miljødirektoratet for å få idéer.
6	<p>FM presenterte forslag til endret avgrensning av planområdet på følgende steder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ågvatnet • Einangen • Vannverk Fredvang • Endring jfr. innspill fra Lofotkraft

Mindre endringer for å rette ut grenselinjer

Konklusjon:

- Ved Andstabben ønsker styringsgruppa høring på to alternative grenser. Det ene grensa følger opprinnelig grense for utredningsområdet, mens den andre tar med Andstabben. Argumentene for å ta med Andstabben er at krykkjekolonien i Andstabbvika kommer innenfor en evt. nasjonalpark, i tillegg kan utkikkspunktet (Litlandstabben) være godt egnet som besøkspunkt og gjør nasjonalparken lett tilgjengelig.
- Ved Ågvatnet skal vi ta ut ca 2/3 av vatnet, samt et lite område på nordsida pga ønske fra lokalbefolkningen om å ha et område ved Ågvatnet som er mulig å legge ut for hyttebygging i arealplanen.
- Fjellet Støvla skal tas inn i utredningsområdet da dette er et spesielt landemerke. Området i seg selv vil ikke være kontroversielt å ta med siden det ikke er noen brukerinteresser knyttet til fjellet.
- Vatna som er aktuelle å bruke som vannkilde i Flakstad kommune blir tatt ut av utredningsområdet, for å gjøre det lettere å drifte og vedlikeholde vannverkene. Det er ikke spesielle naturverdier i dette området som tilsier at det burde være i utredningsområdet.
- Fylkesmannens forslag til utvidelse av utredningsområdet ved Einangen ble godkjent av styringsgruppa.
- Innspill fra Lofotkraft om å legge 100 m buffersone rundt Krokvatnet og Trolldalsvatnet, samt ta ut Kringeldalsvatnet og Litlforsvatnet ble ikke godkjent av styringsgruppa. Styringsgruppa mener at det ikke er behov for 100 m buffersone rundt vatna dersom det skulle være aktuelt å bygge minikraftverk i de verna vassdraga. Det er også uaktuelt å ta ut Kringeldalsvatnet og Litlforsvatnet siden det er svært lite vatn som er med i utredningsområdet i utgangspunktet. Styringsgruppa ønsker at Litlforsen skal tas inn i utredningsområdet.
- Fylkesmannen har fått forslag fra Jim Wilson på e-post om å ta med deler av stien som går innover fra Selfjordhytta til Horseidet, samt våtmarksområdet innerst i Stormarkpollen med i utredningsområdet. Styringsgruppa besluttet å utvide grensa her, delvis i samsvar med innspill fra Wilson.
- Fylkesmannens forslag til utretting av grenselinjene ble godkjent av styringsgruppa.
- FM lager forslag til grenseendringer i henhold til det styringsgruppa har bestemt. Kart med forslag til ny utredningsgrense ligger ved dette referatet.

7

Mal for verneplan og verneforskrift.

Fylkesmannen presenterte oppbygning av verneforskriften og gikk gjennom forskriftsmalen punkt for punkt. Innspill som er kommet gjennom verneplanprosessen ble vurdert under de aktuelle punktene.

§ 2 – verneforskrift

Fylkesmannen foreslo at følgende verdier omtales som en del av verneformålet: landskap, naturtyper, arter, kulturminner og friluftsliv.

Spørsmål til Miljødirektoratet om kulturminner kan være en del av verneformålet. Det ble bekreftet. Når det gjelder ivaretagelse av kulturlandskap kan ikke dette omtales direkte som en del av verneformålet, da dette ikke stemmer med beskrivelse av nasjonalpark som verneform. Kulturbetinga naturtyper som eks. boreal hei og kulturmarkseng kan omtales som en del av verneformålet i en nasjonalpark.

§ 3 – vernebestemmelser, kapittel 1.

Under pkt. 1.2 (direkte unntak fra 1.1.) ble følgende tiltak vurdert:

*) drift og vedlikehold av nødhavna på Hell

*) vedlikehold navigasjonsinfrastruktur (Kystverket)

- Innspill fra Miljødirektoratet om at disse tiltakene muligens var omfattet av formulering i 1.2 a) «*vedlikehold av bygninger, anlegg og innretninger som ikke fører til bruksendring.*»
- Lillian Rasmussen mener det kan være greit å synliggjøre at drift og vedlikehold av nødhavna på Hell ikke berøres i et eget punkt siden dette er noe mange er opptatt av.

Under pkt. 1.3 (tiltak forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til etter søknad) ble innkomne innspill vurdert:

Følgende tiltak vil være aktuelt å gi tillatelse til etter søknad:

- Oppføring av et begrenset antall bygninger på gamle tufter.
- Oppføring av utedo på Bunes, Refsvika eller andre plasser det er behov for dette.
- Oppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er nødvendig for landbruksdrift i samsvar med forvaltningsplan, jfr. § 5
- Bygging av enkle gapahuker
- Oppføring av flytebrygger knyttet til besøkspunkt i samsvar med forvaltningsplan, jfr. § 5
- Oppføring av bygninger åpen for allmennheten på besøkspunkt i samsvar med forvaltningsplan, jfr. § 5
- Sikringstiltak på stier/løyper.

Følgende tema ble diskutert i tilknytning til verneforskrifta:

Kulturminner:

Innspill om mulighet for å vedlikeholde steingjerder samt kai-/og støanlegget på Ånstad ble diskutert. Dersom dette regnes som kulturminner omfattes det av kapittel 4 der det går frem at det kan gis tillatelse til istandsetting og vedlikehold av kulturminner. Fylkesmannen avklarer dette med Miljødirektoratet og Fylkeskommunen.

Hyttebygging:

Innspill om oppføring av bygninger på gamle tufter ble diskutert. Det er kommet innspill om dette på følgende steder: Bunes, Hermannsdalen, Refsvika, Buvågen, Tuv og Ånstad.

- Lillian Rasmussen ønsker at det i verneforskriften skal åpnes for oppføring av et begrenset antall bygninger på gamle tufter. Det må komme tydelig frem at det er kulturminnelova som stopper bygging i Refsvika og på Ånstad, og ikke en eventuell nasjonalpark.
- Tor-Kristian Storvik informerte om at de er restriktiv til oppføring av fritidsboliger i områder med automatisk freda kulturminner. Spesielt gjelder dette i nærheten av Kollhellaren som er et svært sårbart kulturminne. På Ånstad er det også registrert stor tetthet av automatisk freda kulturminner. Kulturminna på Buneset er sannsynligvis ikke noe problem med tanke på å gjenoppbygge huset som ble tatt av en mine. Bygging av hytter på gamle tufter kan være problematisk på grunn av automatisk freda kulturminner i Refsvika, Buvågen, på Hell, Yttertuv og Ånstad, men Nordland Fylkeskommune påpeker at dersom det kommer søknader må disse vurderes i hvert enkelt tilfelle.
- Miljødirektoratet ga tilbakemelding på at det ikke kan åpnes generelt for bygging på alle gamle tufter innenfor en evt. nasjonalpark. Dersom tiltakene er avklart i verneforskriften kan det imidlertid åpnes for bygging i områder der dette er avklart. Omfanget må være begrenset og tydelig avgrenset i forskriften eller forvaltningsplanen, helst i forskriften. Det bør formuleres svært konkret i verneforskriften, for eksempel: «det kan settes opp inntil 3 naust og 2 hytter...». Det anbefales at LNF-bestemmelser også gjelder i verneområdet.
- Ingvild Gabrielsen presiserte at gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturkatastrofe gjelder fra vernetidspunktet.
- Roar Høgsæt påpeker at når det gjelder hyttebygging innenfor utredningsområdet er påvirkning på landskapet svært viktig. I Buvågen og på Hell er det allerede hytter, og noen hytter til vil ikke påvirke landskapet nevneverdig. På Bunes er det heller ikke problematisk med ei hytte til på den gamle tufta ved siden av huset som står der i dag. Dersom det skal åpnes for å bygge hytter i en nasjonalpark, må det settes klare regler i forvaltningsplanen for hvordan bygningene skal se ut.
- Roar Høgsæt mener at vi må ha et nasjonalt regime når det gjelder hyttebygging i en eventuell nasjonalpark, det vil si at vi ikke åpner for hyttebygging i verneforskrifta dersom det likevel ikke vil bli tillatt etter plan- og bygningslova eller kulturminnelova. I områder uten bygninger og med kulturminner vil landskapshensyn og kulturminnehensyn kunne medføre avslag på søknader selv om det i forskriften er åpnet for bygging i området.

Besøkspunkt

Aktuelle lokaliteter for et besøkspunkt i tilknytning til en eventuell nasjonalpark ble diskutert. Roar Høgsæt nevnte Hell som mulig besøkspunkt. Her er det hytter og nødhavn og det kan kanskje åpnes for å legge ut en flytebrygge for å gjøre det enklere å komme i land. Miljødirektoratet påpeker at det er mulig å tilrettelegge for besøkspunkt i en nasjonalpark. Både oppføring av bygninger på gamle tomter og planlegging av et besøkspunkt er

tema som bør presiseres i forvaltningsplanen. Kurt-Atle Hansen påpekte at det bør lages en plan for ferdsel i området.

Håndtering av søppel

Roar foreslo at det kunne være tilstrekkelig med søppelkasser i innfallsportene til nasjonalparken.

Flytebrygger

Lillian Rasmussen mener det er vanskelig å legge flytebrygge på Tuv (etter forslag fra Kjetil Arntzen) på grunn av sterk strøm i området, men det er viktig å ta vare på anlegget ved Ånstad. Det bør være mulig å søke om å få legge ut flytebrygger, men det bør ikke være åpent. Roar Høgsæt mente at det på Hell kanskje kunne gis åpning for en flytebrygge ut fra at det her er nødhavn, at det er hytter her og at Hell og kan bli et besøkspunkt.

«Via ferrata»

«Via ferrata» er i følge Miljødirektoratet ikke ønskelig i en nasjonalpark men sikring av stier kan være tillatt etter søknad.

Rydding og planting av skog

Roar Høgsæt påpekte at det kan være greit at grunneier kan fjerne sitkagrana uten å søke om det. All gran nord for Saltfjellet er planta. Det bør ikke være gran i verneområdet, siden granplantefelta endrer landskapet. Gjengroings-skogen bør fjernes og dette bør spesifiseres i forvaltningsplanen. Det bør også spesifiseres i forvaltningsplanen hvordan rydding av skog skal foregå. Miljødirektoratet mener at dersom det ikke er naturlig skog i området, bør grunneier kunne rydde skogen uten å søke om det. Kurt-Atle Hansen påpeker at her er vi i skjæringspunktet med andre planer og annet lovverk, så dette burde sjekkes opp før man spesifiserer hvordan rydding av skog skal foregå.

Torvmyr

Vedlikehold av eksisterende løypestreng i forbindelse med torvuttak og tillatelse til demonstrasjon av torvuttak på gamle torvmyrer må inn som et punkt i verneforskrifta.

Kalking av vann

Kalking av vann er uaktuelt innenfor utredningsområdet og bør tas bort i forskrifta.

Sykling

Det ble stilt spørsmål om sykling bør stå i verneforskriften under pkt 5.1 som et forbud slik at man har en hjemmel til å forby sykling dersom det skader verneverdiene. Miljødirektoratet spesifiserer at dersom det står i verneforskrifta at «sykling er tillatt på traseer spesifisert i forvaltningsplanen», betyr dette at det er forbudt andre steder i nasjonalparken. Miljødirektoratet foreslår følgende formulering i forskrifta: «...sykling og organisert bruk av hest er kun tillatt på veier, samt traseer som er godkjent for slik bruk i forvaltningsplanen.»

	<p><u>Motorferdse</u></p> <p>Det ble diskutert om det kunne åpnes for motorisert ferdse med el-motor på Ågvatnet. Miljødirektoratet påpekte at motorferdselloven regulerer motorisert ferdse på vatn under 2 km². Ågvatnet er under 2 km² og problemstillingen med el-motor er derfor ikke aktuell i verneforskriften siden det uansett ikke er tillatt etter motorferdselloven. Miljødirektoratet påpeker at det må spesifiseres spesielt i verneforskrifta at motorferdse i sjø er tillatt.</p> <p>Det ble stilt spørsmål om oppkjøring av skiløyper, frakt av vilt eller transport av funksjonshemmede vil være aktuelle problemstillinger innenfor utredningsområdet. Det finnes ikke elg i Moskenes, så denne problemstillingen er uaktuell. Skiløyper blir foreløpig kjørt opp bare utenfor utredningsområdet, men det kan bli aktuelt i fremtiden å kjøre opp skiløyper innenfor. Transport av funksjonshemmede kan være aktuelt blant annet til hytta i Hermannsdalen, men det mest aktuelle vil sannsynligvis være med båt.</p> <p><u>§ 7 i verneforskriften</u></p> <p>Miljødirektoratet har myndighet på dette punktet og ikke miljøverndepartementet som det står i malen for verneforskrift.</p> <p><u>§ 8 i verneforskriften</u></p> <p>Miljødirektoratet påpeker at i følge § 8 i mal for verneforskrift <u>skal</u> et rådgivende utvalg opprettes, stryk <u>kan opprettes</u>.</p> <p>Ingvild Gabrielsen gikk kort gjennom forslag til oppbygning av verneplanen. Styringsgruppa hadde ingen innspill til forslaget.</p>
8	Mal for forvaltningsplan: Fylkesmannen ved/Ragnhild Redse Mjaaseth forklarte kort hva formålet med en forvaltningsplan er og la fram kort hva en forvaltningsplan bør inneholde.
9	Møte i referansegruppa- skal avholdes 20. februar.
10	Møte med skolen i Sørvågen og skolen på Ramberg skal også planlegges til 20. februar. Kurt Atle tar kontakt med skolen på Ramberg for å undersøke om de er interessert i et slikt møte. Fylkesmannen følger opp tidligere kontakt mot skolen på Sørvågen.
11	Dato for neste møte i styringsgruppa blir 24. april